

Bemærkninger til forslaget.

I. Almindelige bemærkninger.

Lovforslaget er et led i et samlet kompleks af lovforslag, der tager sigte på en reform af de kommunale forhold m. v. i hovedstadsområdet. Foruden nærværende lovforslag, der indeholder nærmere regler om oprettelse af en amtskommune for hele hovedstadsområdet, omfatter første etape af hovedstadsreformen et forslag til lov om udligning i hovedstadsområdet og et forslag til lov om revision af den kommunale inddeling i Københavns amtsråds-kreds. Herudover vil der senere blive fremsat lovforslag om regionplanlægning, om områdets trafik, om vandforsyning, om spildevandsafledning og -rensning og om sygehusplanlægning inden for hovedstadsområdet, ligesom det vil være nødvendigt at gennemføre en række konsekvensændringer i den øvrige lovgivning.

Ved den som led i kommunalreformen pr. 1. april 1970 gennemførte almindelige inddelingsreform, hvorved samtlige kommuneopdelte bysamfund uden for hovedstaden blev sammenlagt, blev der for disse bysamfund tilvejebragt et rationelt grundlag for varetagelsen af de kommunale opgaver, samtidig med at det sikkeredes, at planlægningen og tilrettelæggelsen af den fremtidige byudvikling kunne ske efter en samlet vurdering af den ønskelige befolknings- og erhvervsudvikling i byområdet under ét. Ved sammenlægningen af de administrativt opdelte bysamfund opnåedes endvidere, at de indbyrdes meget forskellige kommunale skattetryk inden for byområdernes enkelte dele blev fuldstændig udjævnet.

Et tilsvarende fælles grundlag for varetagelsen af de kommunale opgaver og for udskrivningen af de hertil fornødne skatter er derimod ikke tilvejebragt for det københavnske bysamfund, idet Københavns og Frederiksberg kommuner og Københavns amtskommune blev holdt udenfor den almindelige inddelingsreform. Når de nævnte områder blev holdt udenfor inddelingsreformen, var det imidlertid ikke, fordi den eksisterende opdeling i kommuner og amtskommuner ikke havde givet anledning til problemer. Tværtimod var det allerede tidligt erkendt, at den kommunale inddeling i hovedstadsområdet medførte koordinationsvanskeligheder m. m., der imidlertid var af en ganske særlig størrelsesorden som følge af bysamfundets samlede udstrækning og stærke befolkningskoncentration. Man fandt det imidlertid ikke på forhånd givet, at princippet om én by — én kommune umiddelbart burde finde anvendelse, og derfor blev de nævnte områder i første omgang undtaget fra inddelingsreformen.

De som følge af den administrative struktur i området eksisterende problemer, der stadig er øget, efterhånden som byudviklingen med udgangspunkt i det gamle københavnske bysamfund har bredt sig ud over området, har i øvrigt i den sidste menneskealder givet anledning til, at der såvel med staten som initiativtager som på foranledning af områdets kommuner og amtskommuner er udfoldet adskillige bestræbelser for at nå frem til en fælles administrativ løsning for det københavnske bysamfund. Da de hidtidige forsøg imidlertid alle er endt resultatløse, senest et på initiativ af områdets fem sekundærkommuner i 1967-69 foretaget forsøg på en frivillig ordning, nedsatte den tidligere regering i 1970 et særligt udvalg, hovedstadsreformudvalget, med den opgave at tilvejebringe et grundlag for samt forslag til en reform for hovedstadsområdet.

Udvalget afgav betænkning i april 1971 og fremkom heri med et forslag til en samlet administrativ reform for hovedstadsområdet. På grundlag af en omfattende undersøgelse af de kommunale forhold m. v., hvorom der er redegjort i betænkningen „Hovedstadsområdet. Befolkning, opgaver, økonomi“, fastslog udvalget, at en reform geografisk måtte omfatte Københavns og Frederiksberg kommuner og Københavns, Frederiksborg og Roskilde amtskommuner. Udvalgets undersøgelse havde vist, at der inden for et således afgrænset område i det store og hele eksisterer de samme problemer, som havde foreligget for landets øvrige bysamfund, der administrativt havde været delt mellem flere kommuner. Dette gjaldt især det udtalte behov for en for hele bysamfundet fælles planlægning, der under hensyntagen til områdets fremtidige udvikling nødvendigvis måtte omfatte samtlige fem sekundærkommuner. Udvalget tog dog samtidig klart afstand fra tanken om at anvende kommunalreformens princip om én by — én kommune, der ville føre til dannelse af én hele området omfattende kommune og betyde en næsten total prisgivelse af det lokale selvstyre.

Ud fra disse forudsætninger, hvorom der var enighed i udvalget, foreslog et flertal af udvalgets medlemmer, at der som en overbygning over de eksisterende amtskommuner og kommuner, etableres et indirekte valgt fællesorgan, udgået af de sekundærkommunale råd, et hovedstadsråd. Dette hovedstadsråd skulle efter nærmere af udvalget foreslåede

Ud fra disse forudsætninger, hvorom der var enighed i udvalget, foreslog et flertal af udvalgets medlemmer, at der som en overbygning over de eksisterende amtskommuner og kommuner, etableres et indirekte valgt fællesorgan, udgået af de sekundærkommunale råd, et hovedstadsråd. Dette hovedstadsråd skulle efter nærmere af udvalget foreslåede